

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken Oktober 13 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

*A Pesti újságban ezeket írják Oktob.
7 - dik napján: —*

Reménylett szerentsékn', repeső örö-
münk', nyughatatlan vágyásunk' ezéjját a'
tegnapi nap betöltötte, midőn Ő Csász. Fő
Hercegsége JÓZSEF, Országunk Nádor-
Ispánya, kedves elete Párjával HERMINE
Schaumburgi Hercege Asszonyval Budára
megérkezett. A' Nemes Vármegyék azzal
bizonyították - meg Első Tisztüinkhez visel-
tető szereteteket, hogy ezen megjelenés'
díszesítésére kebeleikből fényes Követsége-
ket küldöttek: Nemes Pest Vármegye pe-
dig, mint Fő Ispányát azzal tisztelte, hogy
a' Várm. szélén a' Járásbéli Szolga - Biró
Úr által; Csabán Tek. Első Vice - Ispány
Úr által; ó Budánál pedig díszes sátor alatt
egy igen számos Követség által fogadta,
mellynek Szószóllója Méltóságos Kámén-
házi László Püspök Ur vala. A' köszöntés-
nek vége lévén pompás sor vezette - fel a'
Királyi várba a' Cs. Kir. Házas Párt; leg-
elől a' Ns. Várm. Katonái lovagoltak, utáni-
nok lovagolt drága öltözetekben a' Kalpa-
gos Fő Nemesség, mellynek ruhája fé-
nyességét, paripáinak ritkaságát, a' szer-
számoknak arany - ezüsttel tündöklő gazdag-
ságát tsak lámulni lehetett. Követte ezen
fő Vezetőket hat fejerlovas útzó hintó,
mellyben jobb felől Ő Cs. Hercegsége a'
Palatinus tábori Generális öltözetben pa-

szomántos kalappal; bal felül a' Fő Hercegné
hoszsú veres köntöshen, és fejer tollas ka-
lappal üt. A' Bétsi kapunál Gróf Kollov-
ráth Magyar Országi Hadi fő Kormányozó
és Gróf Gyulai Albert Osztályos Generális
fogadta a' fő Utazókat; a' vár hosszában a'
regularis Katonaság, és a' Budai 's Pesti
polgári Katonaság díszes sorokba valának
kiállitva; a' Királyi vár' palotájában a' Fő
Hivatalok és a' Nemes Vármegyék Követei
tettek tiszteletet. A' szünetelen való örömkial-
tást, 's az ágyúkból a' Sz. Gellért hegyéntett lö-
völdözés követte. — Mindjárt tegnap a' Di-
casteriumok Elöljárói, 's egyéb Belső Tit-
kos Tanácsos Urak bemutatattak a' Fő
Hercegnének, ma és holnap a' többi bes-
mutatások, 's a' gazdag megvendéglése-
következnek. Kiknek szerentséjek volt
ezen Fő Vendéget tisztelni, mindnyájan tsu-
dálják az ő sűgár szép termetét, virágzó
szép arczáját, és hódító nyajas leereszka-
dését. —

*Frantzia Ország.*A' kilépett Ministerek közzül, egy ké-
sőbbi Dekretom által —Hertzege Talleyrandot (a' volt Külső
Ministeri) Státusministerré és fő Camerari-
ussáMarschal Gróf Gouvion Saint Cyr (a'
volt hadiministert), Státusministerré

Gróf *Joucourtot* (a' tengeri Ministert), Státusministré és a' Betsület-Legionak Nagykeresztesévé

Báró *Pasquiert* (a' törvénytételre ügyelő eddig volt Ministert), Státusministré 's a' Betsület-Legionak Nagykeresztesévé

Báró *Louist* (a' Finantziái eddig volt Ministert), Státusministré 's hasonlóképpen a' Betsület-Legionak Nagykeresztesévé — nevezte a' Király. A' volt Politziái Ministerről *Fouchérol* nem tétetik ezen Dekretomban semmi emlékezet.

A' Frantzia ministeriumban esett változástól fogva csak Hertzog *Richelieu* volt jelen a' békességes alkudozásokot illető Conferentziákban. Hiteles levelek, mellyek Október 2-dikán indultak Párisból erőssítik, hogy a' bekességnek sarkalatos tikkelyei, már megkeszültek 's az arra kineveztetett Frantzia Ministerek által aláíratattak legyen. Ezen tikkelyek, a' szerint, mint ugyan ezen levelek erőssítik, a' következő főbb feltételeket foglalják magokban: Frantzia országnak az ő 1890-dik esztendőben volt határai állittatnak vissza, melly szerint tehát, azok a' vidékek, a' mellyek az 1814-diki békességkötés által, *Belgiumból*, *Német országból*, és *Szavojából*, Frantzia országhoz tsatoltattak vala, tölle ismét elszakasztatnak. *Landau*, *Savre-Louis*, *Philippeville*, és *Maricburg* nevű várak, a' hozzájuk tartozó vidékekkel egygyütt, Frantzia országtól elvételnek. *Hünningen* vára lerontatik. Frantzia ország a' Szövetséges Hatalmasságoknak, mint hadi adót, 700 millió Frankot fizet. Frantzia országnak Északi és Napkeleti határain, ott t. i. a' hol az ő erősségeinek első lineája az Országot körül veszi, 150,000 emberekből álló Szövetséges armáda leszen bizonyos esztendőig őrizeten, 's él, a' Frantziák' költségén.

A' két Császárok 's a' Prussus Király, egygyütt, Sept. 27-dik napján vettek búsut a' Frantzia Királytól, a' kitől kijöven, egymást, minemelőtte hintóikba beültek

vólna, megölelték. *Austriai Császár* a' Felsége az *Orosz Császárnak Bruszszel* felé jó utat kívánt 's azt mondotta, hogy egymást nem soká látni fogjak *Dijonban*. Az *Orosz Császár* pedig így szollott a' *Prussus Királyhoz*: — *Mi Bruszszelben, látjuk egymást.*

Ő *Austriai Cs. K. Felsége*, *Dijon* felé való útjában egy vagy két napot *Melunben* töltvén, onnét Okt. 3-dikán, minemelőtte oda az *Austriai külső dolgokra ügyelő Minister Hertzog Metternich*, azzal a' tudósítással, hogy a' Frantzia országgal való bekességnek fundamentomos tikkelyei megkeszültek legyen, megérkezett volna, tovább indúlt *Dijon* felé, a' hol, mint halhatott, 5-dikben és 6-dikban tartattak a' nagy mustrák, 's a' hova az *Orosz Császár* Oktob. 1-ső napján szándékozott *Bruszszele*ből útnak indólni.

Azokat a' *Corinthusi négy lovakat*, mellyeket a' Frantziák a' revolúzió alatt *Velencze*ből Párisba vittek és *Napoléon* a' *Carousel-piatzon* egy győzedelmi pompás bálthajtásra tétellett vala, erről Október' 1-ső napján levételtek, hogy *Velencze*be vissza vitetessenek. Hasonló történt Október' 2-dikán az ugyan tsak *Velencze*ből Párisba vitetett *Szent Márk orosz lányával* is, melly az invalidusok' háza előtt egy kútra vala helyheztetve. Már minden mesterségi 's egyéb ritkaságok, mellyek a' Frantzia revolúzió által okoztatott hadakozásokban, *Olasz*, *Német*, *Belga*, és *Spanyol* országokból Párisba hirtoltattak vala, itt össze pakoltattak, 's vagy már elvitettek, vagy minden órán utnak indittatni fognak a' magok régi tulajdonosaikhoz, a' honnét elragadoztattak vala.

September' 28-dikán még *Austriai katonák* strásáltak a' *Museumban*, de egy része az ő armádájoknak már az nap elindúlt volt onnét. — *Charlemont* és *Thionville* váraik még védelmezik magokat: pedig, mint mondják, az ezen utolsóban lévő *Frantzia* őrző sereg tsak 300 emberekből áll, 's nem regularis, hanem tsak nemzeti ör-

zöllől. Frantzia ország felé még most is folytatják útjokat számos Prussus Regementek. — *Essanszon* várába akadályoztatás nélkül járhattak-bé az Austriaiak, tsak éjjele kéretettek-még, hogy mennyenek-ki a' várból, 's ne igen nagy számmal mennyenek-bé ismét. — A' *Metz*i lakosok nagy félelemben voltak; ott még szüntelen dolgoztak az erősségeken, és az őrző sereg, a' melly legalább a' mi a' nemzeti öröket illeti, igen számos, 's szünet nélkül fegyverbe gyakorolja magát, 's a' szolgálat szoros pontossággal tétetik ezen nagy városban. *Moutmedy* és *Longvis* váraiknak erősségeik majd egészen újra építetnek.

A' Frantzia birodalom volt fő Cancellarius *Cambaceres*, első volt, ki a' hadi adónak 100 millió Frankból álló első rátájából réa eső 16,500 Frankot letette.

Egy közönséges lével úgy nézi a' Szövetséges Fejedelmeknek *Párisból* lett elütö-zásokat, mint egygyik bizonyosságát annak, hogy azzal a' meggyőződéssel mentek-el *Párisból*, hogy Frantzia ország az ő kívánságaikhoz alkalmaztatta magát, és hogy, mint Európának helytartóik, a' magok parancsoló méltóságokról való egész meggyő-ződéssel 's a' legnagyobb lelküszéggel való kiméllőségnek érzésével, hagyták oda *Páris*t.

Belgium.

A' hódolás után Sept. 25-dik napján tartották a' Belgiumi Közönséges Rendeknek két Kamaráik a' magok első tanátsko-zásokat, melyben ezek a' három tárgyak fordultak elő: — 1). A' Titóknokok' elejkebe ket, úgy mint Frantzia és Belganyel-ven való utasítások adattattak — 2) Meghatározták, hogy Hertzeg Wellingtonnak nemzeti hálálatossághol, esztendőnkent 20,000 Hollandus forintokat behozó uradalmat rendeljenek azon vidéken, a' hol az ő Frantziákon való nagy győzedelme történt. — 3). Egy polgári érdem rendet ha-

tároztak, *Oraszlány Rend* nevezet alatt, 's ilyen ezimirással: *Virtus Nobilitas*. Ezen Rendnek ezimerei, a' polgári virtusoknak, fontos találmányoknak, 's a' mesterségekben és tudományokban való érdemeknek megjutalmaztatására rendeltettek.

A' második Kamerának üléseibe minden bémehet, a' ki akar.

Német Ország.

A' Frantzia hadi adoból nekünk jutó rész (egy írnak *Frankofurtumból* a' *Ménus* mellől, Oktob. 1-ső napján) 123,000 Frankból áll. Az Anglusoktól a' száraz Európának fizetett hadi segedelemből is kaptunk valami 42,000 Frankot. Noha ezen summákat úgy nem nézhetjük is, mint ha ezek által a' mi huszonöt esztendőktől fogva a' Frantzia hadakozások miatt tett költségeink visszatérítethetnének, 's a' mit tsak egy an egy igazságosan gondolkodó ember nem is kívánhat: örömmel szemlélheti mindazonáltal ebből az ember, melly lelkiesméretesen gondoskodjanak a' Nagy Hataimasságok az ő gondviselésnek alatt lévők között még a' legkisebbekről is.

Báró *Stürmer* Ur, a' ki *Szent Hildna* szigetére rendeltetett miat Austriai Biztos, Sept. 30-diken *Carlsruhn* utozott által feleségestül, Bétsból *Paris* felé vévén ezen útját.

Nagy Eritannia.

Az Anglus irók keserves bosszankodással panaszkodnak a' *Napheleti Indiai* Anglus tartományok' Kormányozója Gróf *Maira* ellen, azért, hogy *Asiai* pompázással utozik a' *Loudonné* aszszonyosság társaságában ezen tartományoknak határain. Kísérőinek nagy szánát meg lehet ebből itélni, hogy 200 elefántok és 1000 tevék viszik utánuk az úti készületeket, sátorokat, 's egyéb efféléket.

János ő Austriai Császári fő Hertzegsége, a' *Baseli* tudósítások szerint, mint hallik, útját a' gliába fogja venni.

Májor *Piddie*, Kapitány *Campbell*, 's fő kezi orvos Doktor *Cowdrey*, kiket a végre rendelt-ki az Anglus Országlószék, hogy a' *Mungo Park* útazását *Afrikába* a' *Niger*' vize mellett, elegendő fegyveres kísérelőkkel, folytassák; *Portsmouthban* Sept. 25-dik napján hajóra ültek.

Amerika.

Az Északi Amerikai egygyesült Státusoknak azon *Jackson* nevű jó Generálisokat, ki az utóbbi hadakozásban *Új-Orleans* városát ellen oly ditsőségesen védelmezte, hogy annak ostromlását ezek, megverettelve, kéntelenítették felbe hagyni, *Benton* nevű Oberster *duellálni* híván, az után egy pisztolyal agyon lőtte, azért, hogy a' kihívást el nem fogadta. Mondják, hogy a' nép úgy megboszszazkodott ezen gyilkosságért, hogy az Oberstert a' házába békérgetven 's oda bezárván, a' házat réá gyújtotta 's össze égette.

Ezen szabad Amerikai Státusokban eleinten nem akarták hinni a' *Bonaparte* megbukásának híret, de már meggyőződtek föléllé a' legkétkedőbbek is. Hanem, hogy melly gyűlöletes szálla legyen ott ezeknek az embereknek szemekben a' Szövetségesek' győzedelmeskedése, megtették a' *Washingtonban* kijövő *Columbia* nevű újságnak ezen szavaiból: — „*Troja fuit!* Frantzia Orzágnak megaláztatása tökéletességre vitetett. Minden tudósításaink bizonyítják ezt a' sajnálasra méltó környűllállást. A' Frantzia hatalomnak megbukása bátorságossá teszi a' harmas Szövetségnek, a' Királyok', a' Nemesség' és a' Papság' szövetségének triumphusát, 's a' t.”

Bezzeg *Henrik* Király *Hayti* szigetén másképpen gondolkodik *Bonapartéről*, 's átaljában véve az ő volt Frantziájiról, mint

ezt az ő proklamátziója mutatja; melly alább a' M. Kurir todalekijában elő fordul.

Elegyes dolgok.

Egy Jegyzés a' *Betsi Beobachter*től: — „A' *Gazette de France*, minekutánna a' minap a' *Montenegroi* Püspököt, ennek minden tudta és akarátja nélkül, *Ragusának* meghodoltatójává tette volna, még meg nem szüat neki más és sokkal meszszebb czélzó planumokat tulajdonítani: — „*Ragusa* városa, így szoll egy *Velenczéből* Septemb. 18-dikán indult levél szerént, még mind zárzavarban és rendtelenségben van: a' *Montenegroi* Püspökkel való dolog foutsá lett. Ő nem tsak *Barbarusok*' vezére, hanem egy olyan ember, a' ki azt forgatja elméjében, hogy a' maga uradalmát *Dalmáziára*, *Illiriára*, 's a' *Joniai* szigetre is kiterjeszsze. Még a' *Velenczei* urasághoz is just akar formálni ez az új Hatalmasság. Nem lehetne tsudálni, ha még egy *Török* sereg is meg találna jelenni segittségére, 's több effélék.” — Mi semmi megjegyzéseket nem teszünk (igy szoll a' *Beobachter*) ezen esztelenkedésre, tsak Német országi Collegiáinknak megíratetések végett említjük, hogy a' *Párisi* újságok között kiváltképpen a' *Gazette de France* az, a' melly minden országokból 's kivált *Austriából* 's *Olasz Orzágból*, a' legnevettségesebb, legízetlenebb, és leg kézzelmarkolhatóbb hazugságokat ad-ki.” Mi az effélékre ezután is figyelmetessekké fogjuk olykorolykor tenni olvasóinkat.

A' *Török* birodalomról azt olvassuk a' közönséges levelekben, hogy a' *Szerbiai* nemzet egész megalázodással utája botsátolta magát a' *Fényes Portának*, 's kegyelmes-ségért esdekli követséget küldött valamint a' Császárhoz, úgy a' már *Szerbia* ellen egy armádával útban lévő Nagy Vezérhez is.

Octob. 11-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 342 3/4 forintot Váltótzédőben. Egy Csász. aranyért 16 forintot 5 krt.